

Länsstyrelsen
Örebro län

Åsa Forsberg
010-2248752

asa.forsberg@lansstyrelsen.se

1(8)

SKÖTSELPLAN
2016-10-31

Dnr 511-2364-2016

Skötselplan för naturreservatet Mettjärn i Hällefors kommun

Gran med "drickringar" gjorda av tretåg hackspett. Foto: Kjell Store.

Skötselplanen upprättad 2016 av Åsa Forsberg. Fastställd av Länsstyrelsen
2016-10-31

Syftet med naturreservatet

Syftet är att bevara biologisk mångfald, att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer.

Områdets naturskogar, sjöar, myrar och andra ingående naturtyper liksom områdets orörda karaktär och dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Inom ramen för bevarandet av områdets naturmiljöer och biologiska mångfald kan lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses i huvudsak genom att områdets naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Som återställningsåtgärd med efterföljande fri utveckling kan bränning komma ifråga för utvecklingsmark och arronderingsmark liksom åtgärder för återställande av den naturgivna hydrologin och vegetationen i våtmarker, sjöar och vattendrag.

Återkommande bränning kan komma ifråga i naturskog då det motiveras av förekomsten av äldre naturlig brandpåverkan och onaturligt långvarig brandfrist samt specifikt för att gynna vissa brandanknutna arter.

Åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper kan komma ifråga.

Administrativa data

Objektnamn	Mettjärn
NVR-id	2005652
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2016-10-31
Län	Örebro län
Kommun	Hällefors kommun
Läge	20 km nordväst om Kopparberg och 16 km nordost om Hällefors
Fastigheter	Del av Hällefors 9:1
Area	347 ha, varav 233 ha produktiv skogsmark,
Naturtyper enligt Vicnatur	Skogsmark 239 ha, skogliga impediment 8 ha, våtmark 23 ha, sjöar och vattendrag 84 ha

Naturförhållanden

Mettjärn är ett naturskogsartat barrskogsområde med inslag av mindre myrar och ett par skogstjärnar. Områdets topografi utmärks av två berg, Mettjärnsberget och Fäbodhöjden. Skogarna här är delvis successionsskog i ett sent utvecklingsstadium efter brand. Naturvärdena är knutna till fågelfauna, kryptogamflora, insektsfauna, gamla träd, död ved, grova lövträd, lång skoglig kontinuitet och ett stabilt kallt och fuktigt lokalklimat. Hydrologin är intressant och bidrar till att upprätthålla en hög luftfuktighet.

Naturvärdena är ojämnt fördelade inom objektet och rena naturskogsbestånd omväxlar med bestånd påverkade av äldre tiders plockhuggning. Bidragande till att objektet har förblivit orört av modernt skogsbruk är säkerligen den starkt blockiga och kuperade terrängen.

Området är mycket variationsrikt genom sin småkuperade struktur, de stora blockansamlingarna och flyttblocken. Det finns rikligt med beskuggade blockytor och skrymslen lämpliga för specialiserade kryptogamer. Skogen utgörs i huvudsak av barrskog med inslag av löv, vanligen samlat i mindre och koncentrerade lövdominerade bestånd. Särskilt asp dominerar kring lokar och i branta och blockrika partier. Skogen är ställvis flerskiktad och luckig med överståndare och successionsluckor. I andra delar väl slutna med pågående självgallring.

Andelen död ved är god och här finns död ved i olika nedbrytningsstadier och dimensioner. Flera grova tallstubbar med brandljud finns, liksom enstaka högstubbar av silverfuror. Virkesfångst i form av kolvedhuggning har skett i begränsad omfattning i lättillgängligare delar av området och ett par mindre bestånd är lätt gallrade i sen tid. Kryptogamfloran är rik. Lavar som lunglav (NT), norsk näverlav (VU), trädbasdynlav (NT) och blekspik (NT) är några exempel. En välutvecklad mossflora finns i nord- och nordöstlägen samt i de talrika blockansamlingarna och på lågor, bl.a. vedtrappmossa (NT). Knärot förekommer på flertalet fyndplatser. Tretåig hackspett (VU) häckade i området 2004 (ej undersökt senare). Tjäder är allmän i området. Insektsfaunan är ej inventerad, dock har Thomsons trägnagare *Anobium thomsonii* (S) konstaterats genom gnagspår i granved.

Historisk markanvändning

Kulturspår i området utgörs av enstaka kolbottnar spridda i hela området. Virkesfångst i form av kolvedhuggning har skett i begränsad omfattning i lättillgängligare delar av området och ett par mindre bestånd är lätt gallrade i sen tid.

Prioriterade bevarandevärden

Åldern på skogen är i genomsnitt 120 år med inslag av äldre bestånd på upptill 200 år. I barrskogen ingår mindre lövträdsdominerade bestånd av asp, sälg, rönn och björk. Asp är det dominerande trädslaget i branter, på blockmarker och i anslutning till mindre vattensamlingar sk lokar. Andelen död ved i olika former är ofta riklig men ojämnt fördelad beroende på skogstillstånd och bonitet. Flera gamla stubbar och lågor av tall förekommer med brandspår. Några tallstubbar har brandljud med invallningar efter minst tre bränder.

Kryptogamfloran är rik. Lavar som lunglav, norsk näverlav, trädbasdynlav och blekspik är några exempel. En välutvecklad mossflora finns i nord- och nordostlägen samt i de talrika blockansamlingarna och på lågor, bl.a. vedtrappmossa. Knärot förekommer på flera platser. Tretåig hackspett häckade i området 2004 (ej senare undersökt). Tjäder är allmän i området. Insektsfaunan är ej inventerad, dock har Thomsons trägnagare *Anobium thomsonii* konstaterats genom gnagspår i granved.

Mettjärn ligger i en av värdeutrakterna för länets nordliga barrskogar och inom ett kluster av andra skogar med höga naturvärden.

Källor

1. Artportalen, www.artportalen.se, Artdatabanken och Naturvårdsverket.
2. Häradskartan
3. Ekonomiska kartan 1950-tal

PLANDEL

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet har indelats i två skötselområden:

1. Skog
2. Friluftsliv

Skötselområde 1, skog (247 ha)

Skogarna i området utgörs till stor del av boreal successionsskog i sent utvecklingsstadium efter brand. Ren naturskog omväxlar med bestånd formade av äldre tiders plockhuggning. Åldern på skogen är i genomsnitt 120 år med inslag av äldre bestånd på upp till 200 år. I barrskogen ingår mindre lövträdsdominerade bestånd av asp, sälg, rönn och björk. Asp är det dominerande trädslaget i branter, på blockmarker och i anslutning till lokar. Andelen död ved i olika former är ofta riklig men ojämnt fördelad beroende på skogstillstånd och bonitet. Flera gamla stubbar och lågor av tall förekommer med brandspår. Några tallstubbar har brandljud med invallningar efter minst tre bränder.

Bevarandemål

Arealen skog ska vara minst 247 hektar. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, stormfällning eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Trädsiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas gamla träd, liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd. Typiska arter: brötdaggsvamp, gräddticka och svartbräken.

Skötselåtgärder

- Vid behov friställa naturvärdesträd genom avverkning eller ringbarkning.
- Återkommande naturvårdsbränningar i områden som är utvecklingsmark och arronderingsmark. Även i delar av värdekärnan som historiskt sett tidigare brunnit behöver naturvårdsbränning utföras.

Skötselområde 2, Friluftsliv

Reservatet ligger 15 km norr om Hällefors samhälle. I området finns flera befintliga anläggningar kopplade till fiskeverksamhet. Dessa anläggningar har uppförts av lokala föreningar och avtal med dessa kommer att tecknas gällande framtida underhåll och skötsel. Minst sex informationsskyltar kommer att sättas upp enligt skötselplanekarta. Ny led kan komma att anläggas enligt skötselplanekarta.

Bevarandemål

Naturreseptat ska ge allmänheten goda möjligheter att uppleva naturreseptatets naturvärden. Besökare ska kunna orientera sig och hämta kunskap om reservatet genom aktuell informationstavla.

Skötselåtgärder

- Informationstavlur med karta ska sättas upp vid parkeringsplatserna enligt skötselplanekartan.
- Tillsyn och underhåll av informationstavlur och parkeringsplatser.
- Eventuell anläggande av stig enligt skötselplanekarta.

Övrigt

Förvaltning

Reservatsförvaltare är Länstyrelsen i Örebro län.

Reservatsgränsmarkeringar

Reservatets gränsmarkeringar ska underhållas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Uppföljningen av bevarandemål och syfte kommer att ske inom länens obligatoriska uppföljning – Block A – och beskrivs i Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker. Effekter av restaureringsåtgärder som kostat mer än 200 000 SEK, som är finansierade av sakanslaget och syftar till att stärka bevarandestatusen i naturtyper i Habitatdirektivets bilaga 1 eller för arter i bilaga 2 ska följas upp inom länens obligatoriska uppföljning. Ytorna där åtgärderna genomförts ska följas upp separat så att åtgärdens effekter kan mätas.

Uppföljning av friluftsliv

Uppföljningen av friluftsliv kommer att ske enligt Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län. Planen är i dagsläget inte färdigställd.

SKÖTSELPLAN
2016-10-31

Dnr 511-2364-2016

Länstyrelsen
Örebro län